

ОЛЕКСІЙ МІЩЕНКО (До 70-річчя від дня народження)

На тихих водах, під ясними зорями — не Віфлієм, а Мокрець... Село прадавнє. А від нього рукою подати і — на висотах — Київ.

Свідчив Мокрець з давніх-давен, як руку княжу простирала Київська Русь — опіку стольного града давала.

Біополе княгині Ольги, Святослава і Володимира, і Ярослава чув Мокрець, і знав драму Бориса та Гліба в цих землях.

Отож Мокрець — овіяний вітрами історії.

Там хата Роду Міщенків... віковічні дерева... і води — несуть ту пам'ять давню, а світ людей — у аурі духу княжого.

Подвір'я — окраса хати — в намисті саду, верб, візів, зі щebetанням ластівок й кличним клетотом лелек — душу звеселяє.

А на подвір'ї інше щebetання — то безжурні голоси дітей. Вся вулиця бігла босоного до двору Міщенків і зливались їх голоси з дзвіночками голосистих дітей Михайла, а їх — восьмеро. То було подвір'я — сімдесят років тому — енергетичний майданчик.

Серед дітвори — голубооке хлоп'я — Льоня...

Так його, Олексія, тоді прозивали. А ще було у нього ім'я, ласкою надане, — «Маринка».

Тодішне дерево життя, а сім'я була його важливою клітиною, не мало пустоцвіту. Кожен член сім'ї — а якщо вже 5 років! — мав поклик причетності до дії (чи пасти гусей, а чи нянчити меншого). Це був древній, ще до Хрещення Київської Русі (988) і після прийняття християнства звичай суспільного виживання і — здорового глузду.

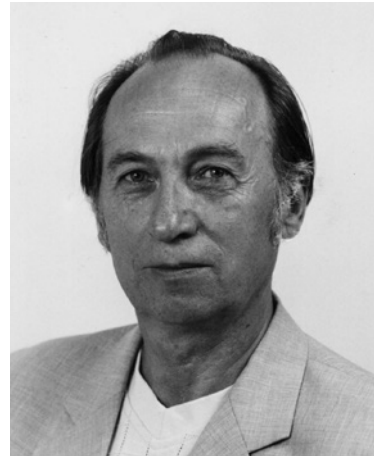
Отже, Альоша доглядав і Василька, і Дусю, і Любу, і Миколку... Отож-бо в Марині (сиріч — Олексії) батьки бачили слухняну, поважну і надійну няню...

Як це прекрасно, коли старший опікується молодшим, багатший — постає за біднішого, здоровий — за хворого, влада — за народ, патріот — за націю!

В Альоші, тодішньому Льоні-Марині, був і особистий пульс, і своя природа, і своя карма-ключ, що пронизує від народження на всю протяжність стежини життя. У кожній душі і зокрема у чотири-п'ятирічному Льоні вже були ознаки (знаки природи-долі), котрі окреслювали його життєву орбіту в просторі, через звичайні і прості речі побуту. Кожна подія формуючого побуту таїть код майбутнього. Візьмімо тільки три не випадки.

Перший. Одного разу (в чотири роки) Льоня заліз на вербу, що біля двору. Наташа, старша сестра, злякавшись, побігла до мами — «Ой, упав!»... Несе підтюпцем мама Галина драбину. А голосок спокійний згори, ніби з неба: «Мамо, Батько з війни ідуть»...

Другий код у побуті. Люба, старша сестра, та сусідські діти згуртувались біля Льоні, питають: «Що ти майструєш?» — «Велику хату...» — відповів статечно. Ха-

та (глей, глина, палиці-патики) вийшла пірамідальна. Дуся: «А де вікна, «архітекторе»?». Малюк, огледівшись довкола, приніс квітку, здається мальву, що біля хати. І приладнав її в отвір конуса. Діти: «А внизу — також мальви?» Відповідь: «Ні, тут будуть сідати метелики... і бджоли будуть ночувати в хаті».

Третій код — прогноз. Гусак ущипнув Льоню-Марину за коліно. Пастушок подумав якусь мить і сказав поважно, неначе пастир: «От і не болить».

У цих трьох епізодах дана програма майбутнього, всього шляху Людини.

В першому. Де Батько? Іде війна. Напруга і неусвідомлений біль. Отже, етика Конфуція (про шанування синами-дочками батьків, меншими старших), яку він не міг знати. В природі дитини ця мораль — жива.

У другому прикладі. Хата — творчість, зміст життя. Творчість — то пружина. Хата — перший, через гру, енергетичний вихід у творчість. А далі понад 60 років реальної практики в живопису, графіці, теоретичних і програмних розробках — проектах державного рівня.

Третій. Що означав щипок і шиїння гусака? То невідворотні удари долі і шиїння зла. Пастух — справжній пастир. Не обізлився, не поставив у відповідь «зло за зло», а сказав: «От і не болить». Взяв усе на себе. Якби так усі пастухи-пастирі до свого народу — була б світова перемога над своїм «Я».

Всі ознаки біографії майбутньої особистості інтегруються до і по народженню (час формування душі) під доленосним знаком реестру природи всесвіту. У кожного свій зодіакальний і числовий знак.

У Олексія знак — одиниця.

Число одиниця — моноліт. Код з єдиним параметром і означає цілісність. Одиниця — носій генної природи без початку і без кінця, з єдиним потенціалом: мудрість вічності. Людина зі знаком одиниця — лідер. Це ті, що не потребують будь-чєї допомоги. Вони через свій розум здійснюють строї соціальних, культурно-освітніх структур (статутів і т. ін.), вони — творці законодавчих суспільних інституцій.

Вібрація числа одиниця робить носія її невтомним, здатним витримувати все: важелі буття від дня народження і тернії шляхів війни, зносити страждання інших. Доречно буде зауважити: батько Олексія так і носив кулю — це чудовисько війни — у тілі (грудна клітка) все мирне життя і пішов з цим «даром» земним в інші світи. Знав про це Олексій і вся сім'я...

І ще одне до магії числа одиниця: поняття організація.

Цей знак (одиниця) гасить агресію матерії (тіла), натомість не дає устремлінням духу бути бездіяльним. Діяльність, добродійство, чародійство часово-просторового обігу вивершується в обов'язковості до щоденних робочих і дружніх стосунків. Усе інтегрується в формі організації, як системі від Бога. Ця система супертворча і життєво неозціненний феномен, що долає безодню ентропії і творить душу, тіло, націю, державу, планетарний світ. Ми кажемо: організована людина — в ній організація (закон, благодать!) є прояв Вселенський. Ми кажемо такій людині: аристократ. І знаємо: аристократ той, що не зазнав кармічної поразки.

Чи наділений Олексій Михайлович цим феноменальним даром організації і чи вміє розпорядитись ним, згідно з угодою, укладеною з його ангелами десь на п'ятому році життя. Тоді він спорудив «хату». Це був іспит, угодний Небу. Відтоді аристократизм його духу живить всю творчість.

Через усі його іпостасі (громадські, державні, культурологічні) проходить промінь творчості. Творчість Олексія Михайловича — вся Україна. Сотні аркушів і полотен — широке поле залите акварельною весняною повінню — охрещена в акварелі Душа. Сакральне осмислення ускладнене у формі, вишукане. А неочікувані метафори священних плям несуть трансформацію (звіт Небу і подяку), знімають напругу між устремлінням духу і земною красою, а може, й драмою.

Вдячність Небу шле обернену трансформацію — це постійне спілкування віруючого з Першообразом у всьому, до чого його, художника, віртуозний пензель мав дотик: до «тополиного краю», до «сонячних квітів», до «степових мадонн», до «ясних зір» і «тихих вод», до світу істини. А й істина у славному гербі XVII століття роду Міщенків.

Микола СТОРОЖЕНКО

академік НАМ України

ОЛЕГ ВЕКЛЕНКО (До 60-річчя від дня народження)

У мене вдома на стіні — дві великі графічні роботи, подаровані Олегом Векленком кілька років тому після його виставки «Ісісія» в Москві. Одна зроблена олівцем, друга — вугіль з сангіною. На обох абстрактні композиції. Глибокий, багатовимірний, драматичний простір.

Насправді це малюнки з натури. Крупним, навіть великим планом — каміння. Жорсткі і гладенькі поверхні, пронизливі лінії тріщин, билінки, що пробиваються... Роботи здаються створеними за дизайнерським принципом «мінімакс» — у мінімальній формі максимальний зміст. Це одночасно і враження від природи, і роздуми про життя. Про життя взагалі і про своє зокрема.

Олег Векленко народився 17 серпня 1950 року на Далекому Сході. Виріс у невеличкому місті Лубни на Полтавщині, там же зробив перші кроки в мистецтві під керівництвом педагога-живописця В.І. Семенюти. У 1972 році закінчив Харківський художньо-промисловий інститут, де його викладачами були такі художники, як В.С. Ненадо, О.В. Мартинець, В.О. Победін. У тому ж році був запрошений у свою «альма-матер» на викладацьку роботу.

Його педагогічна і творча кар'єра складалась успішно. Він виховував талановитих учнів. Сам робив чудові театральні плакати. В його «репертуарі»: опери «Дон Карлос» і «Ріголетто», балети «Кармен», «Шопеніана», «Дон Кіхот», «Запорожець за Дунаєм», «Доктор Айболить» і «Червона Шапочка», спектаклі «Зірки на вранішньому небі», «Собаче серце», «Останній палко закоханий»... Брав участь у республіканських і всесоюзних оглядах, у престижних міжнародних виставках, таких як бієннале

